JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1856. Zaturdag 13 September. N°. 74.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . ƒ 12,50.
» » » » *Java*. . . . . » 16,—.
» » » » *Buitenbezittingen* . » 17,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentien is ZESTIG duiten voor de Vijf Woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling DERTIG » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.
Advertentien kunnen worden aangenomen tot ELF ure's voormiddags.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Ontheven:

Eervol, als lid in de weeskamer te Amboina, *F. J. E. Neumann*.

Benoemd:

Tot advocaat en procureur bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch-Indië, Mr. *J. H. Hofmeijr Jlsn.*

Tot vendumeester te Tooban (residentie Rembang), *J. H. de Senerpont Domis*, assistent-resident aldaar.

Tot vendumeester te Ngawie (resident Madioen), *E. H. M Rudolph*, assistent-resident aldaar.

Bij de Kaneelkultuur.

Bevorderd:

Tot assistent der 2de klasse, de assistent der 3de klasse *J. Horwath*.

Tot assistent der 3de klasse, de opziener der 1ste klasse *H. E. van Kraaijenoord*.

Benoemd:

Tot opziener der 1ste klasse, *L. Fiels*, vroeger opziener der 1ste klasse bij de nopalcultuur en cochenilleteelt, thans als opziener der 2de klasse voorloopig geplaatst bij de kaneelcultuur.

Bij de Subcommissie van Onderwijs te Banda.

Ontslagen:

Eervol, uithoofde van vertrek, als lid, *J. C. W. van Steeden*, vroeger predikant bij de protestantsche gemeente aldaar; onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

Tot leden:

P. C. L. Hartog, pakhuismeester, en *J. E. van Zuijlen*, commies-betaalmeester aldaar.

Militair Departement.

Bevorderd:

Bij het Corps Pupillen.

Tot majoor-commandant, de kapitein *L. Rijsendaal*, van dat corps, met bepaling dat hij bij het wapen der infanterie zal blijven gevoerd à la suite.

Bij de infanterie.

~~Tot majoor, de kapitein-adjudant van den Gouverneur-Generaal J. C. F. baron van Heerdt.~~

Tot kapiteins:

bij het 4de bataillon, de 1ste luitenant *P. J C. Hartsteen*, van het garnizoens bataillon in de 2de militaire afdeeling.

bij het garnizoens bataillon ter Sumatras Westkust, de 1ste luitenant *J. U. Logeman*, van het bataillon.

Tot 1ste luitenants:

bij het 6de bataillon, de 2de luitenant *C. G. Veenhuijsen*, van het bataillon.

bij het 11de bataillon, de 2de luitenant *F. H. F. G. Demmeni*, van het bataillon.

bij het garnizoens bataillon op Celebes, de 2de luitenant *J. G. A. van Leeuwen*, van het bataillon.

bij het garnizoens bataillon in de Molukko's de 2de luitenants *R. M. H. Thörig*, *C. W. J Cartall en S. J. Boers*, van het bataillon.

bij het garnizoens-bataillon te Palembang, de 2de luitenant *G. R. de Pril*, van het bataillon.

Tot 2de luitenants:

bij het garnizoens bataillon in de Wester-afdeeling van Borneo, de fourier *F. L. Muller*, van het 6de bataillon; de sergeant-majoor *E. Rehman*, van het 1ste bataillon, en de sergeanten *A. J. H. Lubeek*, van het 1ste, en *W. A. Albrecht*, van het 12de bataillon.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, als adjudant van den Gouverneur-Generaal, de majoor der infanterie *J. C. F.* baron *van Heerdt*.

Geplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst in de Wester-afdeeling van Borneo, de officier van gezondheid der 1ste klasse *J. H. A. B. Sinnemann Rebentisch*.

Overgeplaatst:

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Kedong Kebo, de officier van gezondheid der 1ste klasse *J. H. le Pique*, thans te Sambas.

Bij het garnizoen te Samarang, de officier van gezondheid der 2de klasse *G. F. Charlier*, thans te Kedong-Kebo.

Bij het garnizoens hospitaal te Amboina, de apotheker der 2de klasse *G. Stempendissel*, thans te Samarang.

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de apotheker der 2de klasse *P. G. Wijers*, thans te Batavia.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot dokmeester bij het drijvend droogdok te Onrust, de 1ste opziener bij 's lands timmerwerf te Soerabaya *W. la Grand*.

Advertentien.

— Bij den resident van Batavia, inlichtingen gevraagd zijnde omtrent de tegenwoordige woonplaats van de nagelatene betrekkingen van den heer *Ede Corneleseen*, die in het jaar 1822 als koopman te Batavia gevestigd, aldaar in 1823 of 1824 zoude zijn overleden, zoo wordt een iegelijk, wien ter zake iets mogt bekend zijn, beleefdelijk uitgenoodigd hiervan aan dien resident mededeeling te doen.

Venduten

Maandag 15 September, voor de woning van kapitein *H. F. Heisterkamp*, in het kampement Weltevreden, woning no. 56 B.

Dingsdag 16 September, voor het commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

Woensdag 17 September, voor het commissiehuis van *van Sleeten, Morgan & Co.*

Donderdag 18 September, voor het commissiehuis van *Gebr. Reselje & Co.*

en,

's Avonds ten 7 ure, in de Harmonie, door *Lange & Co.*

Vrijdag 19 September, wegens vertrek, ten huize van den heer *J. P. Louran*, in gang Polones.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in den navolgenden boedel:

Door de Officieren-Commissarissen te Tjembaja: van wijlen *L. N. O. Nossent*, 2de luitenant der infanterie.

Vertrekkende Personen.

J. F. Tentée en familie. — H. Jurgens.

Aangekomen Vreemdelingen

Van den 8 tot en met den 11 September 1856.

JAVA HOTEL. *P. J. Mork*, van Melbourne. — *M. J. Schleim*, van Panaroekan. — *D. L. Geerling*, van Pasoeroean. — *Visman*, van Soerabaija. — *F. H. Schmidt*, van Onrust. — *J. J. C. Reeder*, van Lampongs.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *J. Boekstra*, van Tagal. — *J. Buijkes*, van Indramaijoe.

HOTEL DES INDES. *L. N. van Meeverden*, van . . . . . — *L. Gigand*, van . . . . . — *C. F. Boudriot*, van Nederland. — *L. Eschaperiaux*, van Poelo Pinang. — *E. Bossaert*, van Singapore. — *B. Roesen*, van Idem. — *A. Ekestrom*, van Idem. — *D. C. Muller*, van Buitenzorg. — *A. F. G. Abels*, van Idem. — *J. Prins*, van Singapore. — *J. Tauber*, van Rotterdam. — *A. C. Jager*, van de Reede. — *J. Th. J. White*, van Samarang. — *W. F. von Raders*, van Banjermassing. — *C. van Berkel*, van de Reede. — *W. Servatius*, van Bandong. — *K. van Bulderen* en *familie*, van Idem. — *H. P. Harris*, van Soerabaija. — *J. Rijan*, van Idem. — *A. W. Santos*, van Idem. — *L. H. van der Ven*, van Madioen. — *J. P. Deban*, van Soerabaija. — *H. L. Ghijmers*, van Batavia. — *J. G. Pabst*, van Soerabaija. — *C. van Haastert*, van Idem.

PELAGIE (*vervolg.*)

De maarschalk deed eene schrede achteruit en greep naar zijnen degen. Men weet niet of hij hem wilde afgeven dan of hij zich verdedigen wilde. Waarschijnlijk het eerste, hoewel het laatste werd aangenomen. Terstond op een' wenk van Vitri vielen de soldaten op hem aan, en strekten hem door drie pistoolschoten dood neder. Dadelijk daarna verscheen de koning aan het venster, nam den hoed af en gaf daardoor aan het zaamgeschaarde volk te kennen, dat de moord met zijne toestemming gebeurd was.

Hoofdman Vitri begaf zich van hier naar de woning van d'Ancre, nam diens gemalin Leonore in hechtenis en bragt haar in verzekerde bewaring. De marquise Bertalda liet men ongemoeid.

De koning had, zoo als reeds door ons is verhaald, tot laat in den nacht met de Luines en Déageant zich onderhouden. Na het inzien der bewijsstukken, hem door den commies des ministers voorgelegd, begreep hij eerst nu, dat men hem als een' dwazen knaap had gehoond en aan den leidband gehouden.

»En wat is uw voornemen, sire! seide de Luines, nadat hij den koning tot het uiterste had gebragt, niet waar? hij moet sterven!

— Ik zal, antwoordde Lodewijk, hem laten gevangen nemen en streng gerigt over hem houden.

— Opdat de koningin-moeder hem zoodra mogelijk weder bevrijde en weêr in zijne magt herstelle. Sire! alleen de plotselinge dood van den maarschalk zal op de koningin-moeder zulk eene uitwerking hebben, dat zij terstond vrijwillig van de regering afstand doet. Want de maarschalk alleen regeerde in naam der koningin Maria.

— Dat vermag ik niet, antwoordde Lodewijk weifelend, juist wegens mijne moeder.

— Alleen de dood van den maarschalk zal uwe majesteit en de koningin-moeder van de verdenking aller misdaden, die d'Ancre in haren naam heeft bedreven, kunnen reinigen voor het volk en voor den adel."

De koning bleef eenige minuten peinzend.

De Luines ging voort: »Maar hoe, als het geheiligde leven uwer majesteit zelf op het spel stond; als de koningin uwer broeder Gaston, welken zij, zoo als bekend is, teederder bemint dan uwe majesteit, op den troon wil verheffen, en — als d'Ancre bereidvaardig ware uwe majesteit door vergif uit den weg te ruimen?

— Gij liegt; dat is onmogelijk! riep Lodewijk uit, van schrik verbleekende.

— Welaan, laat uwen trouwen dienaar Déageant hier spreken. Wij geven immers beiden onze hoofden voor de redding uwer majesteit prijs."

Déageant begon: »Het is zoo, sire! ten minste zou ik aan hetgeen ik gisteren hoorde, geene andere uitlegging kunnen geven. Ik luisterde toen een geheim gesprek af tusschen den maarschalk en mijn' chef, den minister Barbin. Mijne tong weigert de woorden van verachting te herhalen die deze booswichten zich veroorloofden met betrekking tot den geheiligden persoon uwer majesteit. Eindelijk rigtte de maarschalk aan den minister bepaaldelijk de vraag, of deze de koningin-moeder en hem, d'Ancre, even zoo trouw en onderdanig dienen zoude, »als de koning misschien binnen kort plotseling kwame te overlijden en prins Gaston den troon beklom."

— IJselijk, zuchtte Lodewijk en zijne oogen stonden hem stijf in het hoofd; ja, nu moet hij sterven. En wie zal de daad volbrengen?

— Ik reken op Vitri, den hoofdman uwer lijfwacht. Het behage uwer majesteit terstond een bevel uit te vaardigen, volgens hetwelk de maarschalk d'Ancre in hechtenis zal kunnen genomen worden, tevens met de magtiging om hem te dooden als hij zich verzet. Laat al het overige aan ons, uwe getrouwe dienaren, over."

Met bevende hand schreef de koning wat de Luines dicteerde. De beide jongelieden bleven nog lang bij den koning, die vol schrik en ontzetting den komenden dag verwachtte; zij gaven zich moeite zijne twijfeling en vrees te bestrijden.

De maarschalk had niet één vriend aan het hof,

VENDUTIE

op Dingsdag den 16 September 1856,

voor het Commissiehuis van *Abeelen, Dennison & Co.*

van Ling-, Tafel- en Kantoorlampen, Meubeldamast, Lampetten, Heukten, Chinesche Thee in kleine kistjes, 60 vaatjes puike Boter, 1000 dakaten, enz. (2207)

De ondergeteekenden zullen op hunne Vendutie van Dingsdag aanstaande mede verkoopen:

eene factuur Fransche pendules, 50 vatjes groene verf, Sydney aardappelen en geperst hooi, eenige canarie vogels in fraaije kooijen, 1 ijzeren brandwaarborgkast en tot sluiting eener factuur, 50 kistjes exquise Bordeauxwijn, waarvan de monsters te bekomen en eenige kisten Geleijen voor huishoudelijk gebruik.

(2230) ABEELEN, DENNISON & Co.

VENDUTIE VAN EEN SCHIP.

De Ondergeteekenden zullen

op Dingsdag den 16 September 1856,

voor rekening van belanghebbende, ten verzoeke van den gezagvoerder *John Cutts Bartlett* op Vendutie verkoopen:

het Amerikaansch gekoperd en kopervast Schip

CYNTHIA,

groot 373 tonnen, geheel van Eikenhout gebouwd, met deszelfs Inventaris, Masten, Rondhouten, staand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Kettingen, Sloepen, enz. enz., zoonls hetzelve alhier ter Reede is liggende.

De lijst der Inventaris ligt ter inzage bij

(2215) ABEELEN, DENNISON & Co.

Vendutie

Woensdag 17 September 1856,

voor het Commissiehuis van *Van Slooten, Morgan & Co.*,

van diverse beschadigde en onbeschadigde lijnwaden, aardewerk, glaswerk, paarden en rijtuigen, etc.

(2209)

VENDUTIE

op Donderdag den 18 September 1856,

voor het commissiehuis van *Gebr. Roselje & Co.*,

van Engelsch Aardewerk, eene kleine partij gebruikte gave Leggers, Kramerijen, divers IJzer- en Staalwerk, zoonls: Bijlen, Zagen, Bankschroeven, Scharnieren, Boren, Nijptangen, Vijlen, Messen, Scharen, eenige kistjes met Timmermansgereedschap, voorts diverse Lijnwaden, losse en gezette Brillanten, gouden Cylinder Horologien, enz. enz. (2232)

Donderdag avond 18 September 1856,

zal door de boekhandelaren LANGE & Co., in een der localen van de Societeit de Harmonie

VERKOOPING VAN BOEKEN

worden gehouden.

De verzameling bestaat meerendeels uit Schei- en Natuurkundige, diverse Wetenschappelijke en Romantische werken, één goed Boekenrak, enz., alles breeder vermeld bij Catalogus, die allerwege zal worden gedistribueerd en op aanvrage gratis te bekomen is. (2234)

Vendutie

Op Vrijdag den 19 September 1856.

wegens vertrek

ten huize van den Heer J. P. Leuren in Gang Pasones.

van eenen netten en zoo goed als nieuwen inboedel bestaande uit Europesche en inlandsche meubelen, spiegels, porseleinen, glas- en aardewerk, eene fraaije Piano uit de fabriek van *Dubray en Jelmini te Parijs*, een ijzeren brandwaarborgkast, een toerrijtuig (mylord) en palanquin, een bendij, voorts twee span zeer goede wagenpaarden, tuigen, diverse dispens-, keuken- en stalgereedschappen, bloemen in potten, enz., enz.

Daags te voren voor een ieder te bezigtigen (2210)

Verkoop van een Schip.

Met referte aan de annonce in de Java Courant van 3 dezer No. 71, wordt bij deze bekend gemaakt dat de verkoop van de Engelsche schoener TOM TOUGH, zal plaats hebben bij publieke veiling op Vrijdag den 19 dezer.

(2231) FRASER, EATON & Co. qq.

SOERABAIJA, 8 *September* 1856.

Vendutie van Europesche Meubelen.

Op Maandag den 29sten dezer,

zullen de ondergeteekenden in een der localen van *E. Moormann & Co.* aan de groote rivier vendutie houden van eene groote hoeveelheid in Holland vervaardigde massief Mahonihouten Meubels als:

3 **Pracht Piano's**, expresselijk voor dit klimaat vervaardigt in een frai bewerkt **Palissanderhout Meubel**, uit de fabriek van *M. F. Rachals & Co*
5 stellen **Ameublementen** bekleed met velour d'Utrecht, bruin blaauw en groen maroquin leder.
2 **Cleopatras** bekleed met zwart leder.
4 ronde **Tafels** met wit marmeren bladen.
2 Ovale " " " "
6 **Consoles** met Spiegels en wit marmeren bladen.
6 **Toiletten** " wit marmeren bladen.
6 Idem à Commode.
6 **Waschtafels** met wit marmeren bladen en Waschgereedschap.
6 **Kleerkasten**.
6 **Boekenkasten**.
6 **Etagèrekasten** met Spiegelglas en Spiegels.
6 Idem zonder id.
4 **Bonheurs du jour** met Spiegels.
2 **Buffetten** met wit marmeren bladen.
2 **Spiegelkasten**.
1 **Bloementafel** met Bloempotten etc.
2 **Scheerspiegels**.
6 **Speeltafels**.
2 uittrek **Eettafels** van 24 en 36 Couverts.
12 **Kanapjes**.
12 **Stoelen** à la Voltaire.
4 **Wipstoelen** met rotting zitting.
2 Idem " leder.
2 **Kantoorstoelen**.
2 **Ziekenstoelen**.
Schilderijen in olieverw, **Fleetwerken**, **Vloerkleeden**, **Moderateur Lampen**, etc., etc.

verder

van een factuur Fransche Conserves als: Kisten ingemaakt getruffeerd Gevogelte en Vleesch, Groenten, Truffes, Champignons Sardines, Patés de foies truffées, etc. Vruchten op Brandewijn, Siroop en Water, Geleiën, fruits Candis, Bonbons en Suikerwerk, Olives farcis en au Sel, kistjes geassorteerde Siropen, Prunes d'Ente, kistjes Macaroni en Vermicelli, Soepgroenten, etc., etc.

Alles Zaturdag en Zondag den 27 en 28 dezer in voormelde pakhuizen voor een ieder te bezigtigen.

(2238) VAUPEL & Co.

Per *Maria Jacoba, London,* en andere schepen, ontvangen:

Porter Bier van *Barclay, Perkins & Co.*
Allsopp's Pale Ale van *H. Friend & Co.*
Boter van *Van der Leeuw*
Partij diverse Kaas [illegible]
Camphor houten Koffers, (vier in een stel).

Bij

(2214) ABEELEN, DENNISON & Co.

Per *Alcyone* ontvangen:

BILLARDTAFELS

compleet, met Leijen bladen,

(2201) GEBR. ROSELJE & Co.

Nieuw model Sabeldragons

voor HH. Officieren van alle rangen; alsmede

Eikeldragons

voor Russische Sabels. Verkrijgbaar bij

(2171) L. KUIJK,

Passementier te Bazaar Baroe, Batavia.

Ontvangen bij *B. J. Leon*

eenige Hobbelpaarden met Zadel.

(2200)

TE KOOP Eene hoeveelheid Japansch staaf Koper, te bevragen bij

(2208) PITCAIRN, SYME & Co.

TE KOOP Eene uit Europa aangevoerde Italiaansche Gobetti Viool, goed geconserveerd, met Strijkstok en Kast.

Nadere informatien te bekomen bij

(2189) H. M. VAN DORP.

TE KOOP of TE HUUR

om met 1 December a. s. te aanvaarden het aangenaam op Kebong Sirie gelegen Huis, thans nog bewoond door den heer Mr. R. A. Elliott, te bevragen bij

(2196) VAN RIET & TER GOUW.

Te Huur of te Koop

Een hecht, sterk Gebouw, met Bijgebouwen, Stalling en Schuur, gelegen op een der beste standen binnen de stad Batavia, zeer geschikt tot Toko-lokaal of Koopmanshuis. Te bevragen bij

(2213) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

TE HUUR Het PAKHUIS met het BOVENHUIS, gelegen naast de Toko der Heeren *Dummler & Co.* Te aanvaarden 1 October en te bevragen bij de heeren

(2194) GASPER & Co.

---

f 40,000 minstens

wordt als bodemerij gevraagd op schip en ladingsvracht, voor het Bremerschip **MARTHA** groot 500 tonnen, kapitein **Thurnau**, informatien te bekomen bij de agenten, de firma *Metzendorff, Wilmans & Co.* en bij den Notaris *J. R. Kleijn*, bij welke laatste inschrijvings billetten kunnen worden ingediend, tot des namiddags een ure van donderdag den 18 September 1856. (2241)

---

zelfs niet één die hem berigt gaf of hem waarschuwde. Hij liep onverwacht in zijn verderf. Zoo ver had het zijn overmoed gebragt. De koningin moeder was bij het berigt van de vermoording des maarschalks der vertwijfeling nabij. Zij verlangde haren zoon te spreken. Maar Lodewijk liet haar zeggen, dat hij zijne moeder steeds zou eeren, dat hij echter koning was en voortaan zelf zou regeeren. Ook wilde hij dat zijne moeder voor het vervolg geene andere lijfwacht dan zijne eigene zou bezitten. Terstond daarop verscheen Vitri, ontwapende in naam des konings de lijfwacht der koningin-moeder en stelde daarvoor de wacht des konings in plaats, zoodat Maria van Medicis zich in hare apartementen gevangen zag.

„Dat hebben dus, riep zij in tranen losbarstende uit, de kraaijen van de Luines uitgebroed!"

Alles nam nu eene andere gedaante aan; de oude ministers van het hof verwezen, keerden terug; geheel Parijs jubelde.

Zoodra als de Luines dien avond een uur vrij had — den daaraanvolgenden dag woonde hij reeds in de Louvre en week, om zoo te spreken, geen oogenblik van 's konings zijde — haastte hij zich naar Bertalda. Hij was haar opheldering verschuldigd.

„Ik weet het, zeide zij, gij hebt mijn' oom omgebragt en toch moet ik u beminnen.

— Het was een strijd op leven en dood: hij of ik. Zoudt gij mij heden liever aan uwe zijde hebben gezien, dan wel diep beneden op den bodem der Seine?"

Bertalda huiverde. „Waart gij bij Pelagie? zeide zij met drift.

— Neen, maar men wilde mij door haar in den val lokken en aan het verderf prijs geven." Hij verhaalde haar alles. „Ik kan dat meisje, zeide zij na eene korte poos, niet laken, ofschoon ik weet dat zij u bemint en u niet onverschillig is. Zij heeft veel meer voor u gedaan dan in mijn vermogen was. Maar zweert mij nu om den wille mijner rust, dat gij haar nimmer weder zult bezoeken. Wij willen haar rijkelijk beloonen.

— Ik zweer het u, mijne schoone bruid! Wat zou zij ook nu voor mij zijn en voor mijn' rang?

— En wat zal van mijne tante Eleonore worden?

— Zij zit in de Louvre, maar zij is eene vrouw; men zal haar na korte gevangenis op vrije voeten stellen en met hare schatten naar Florence laten vertrekken.

— Hoe treurig is toch beider lot! zuchtte Bertalda; ik kon ze niet beminnen omdat ik ze niet kon achten; maar ik heb toch zoo veel aan beiden te danken: rang, rijkdom — en u!

— Neen, Bertalda! mij hebt gij, mag ik het een geluk noemen, aan uwe schoonheid en uw hart te danken. Wat ik nu sedert 24 uur geworden ben, dat ben ik aan deze beide verschuldigd. Wilde ik niet in een' afgrond storten, dan moest ik klimmen, en ik ben geklommen, dank zij mijn geluk. En uwe tante, die hatelijke en gemeene Eleonore Galigai, wilde mij verstooten, omdat ik hare genegenheid niet beantwoordde en mijn oor doof was voor hare vleijerij. Nu mag ik u dat wel openbaren, want vroeger zou het gevaarlijk geweest zijn, daar gij beiden — het zij goed of boos, vrouwen zijt, en dese kunnen hare hartstogten niet voor elkander verbergen. Het was voornamelijk hare ijverzucht waardoor ik in den Toren van Nesle kwam. Maar nu weet ik dat gij mij waarlijk bemint zoo als ik u bemin."

Zij omhelsden elkander met vurige kussen.

„Wij moeten scheiden, zeide hij, opstaande. Déageant is bij den koning en verwacht mij reikhalzend; wij durven Lodewijk geen oogenblik alleen laten. Nog staat niet alles vast; de eerste dagen dreigen nog met menig gevaar. De dampkring moet eerst gezuiverd zijn, en dan wil ik rustig en veilig mijn hoofd in uwen schoot leggen."

Nog lang rustte zij aan zijne borst; toen scheiden zij met eenen hartelijken kus.

9.

En Pelagie? Zij zag haren geliefde sedert den dag waarop zij hem gered had, niet weder. Hem hielden

Théatre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

Lundi, 15 Septembre 1856.

3me représentation du 5me mois de l'abonnement de la 2me année.

JERUSALEM.

Le Spectacle commencera à **Sept heures précises.**

Très-incessamment

au bénéfice de Mme ***Ghymers***

Les Huguenots.

Grand-opéra en 5 Actes et 8 Tableaux.

Décors et Costumes nouveaux.

(2223)

TE HUUR met primo November e. k. een Huis op Molenvliet. thans bewoond door den Heer van Motman. Te bevragen bij

(2202) B. VAN LEEUWEN & Co.

Wordt bekend gemaakt,

dat in het vervolg de Zondagschool zal gehouden worden, ten huize van den heer *Brandes* op Noordwijk. De school zal voorloopig geopend zijn des Zondags 's morgens van elf tot één uur. Diegenen, welke van het gratis onderwijs aldaar, wenschen gebruik te maken, gelieven zich te vervoegen ten huize van *Ds. Brumund*, Koningsplein, of van den heer *te Niet*, Batoe-toelis. (2222)

Men verlangt in de Binnenlanden van Java eene bonne, ter oppassing van 3 jonge kinderen. Adresseren onder lett. O, bij de heeren

(2217) LANGE & Co.

Eene Jufvrouw van de protestantsche godsdienst, en reeds eenige jaren bij het onderwijs werkzaam, wenschte zich gaarne als **GOUVERNANTE** geplaatst te zien, liefst in de binnenlanden.

Brieven franco, letter M. bij

(2239) H. M. VAN DORP.

Verloren

Een Hondje (wit met bruin), zijnde een reu (Azor). De vinder wordt verzocht dezelve terug te brengen bij den heer *van Beem*, Bazaar Baroe. Op eene belooning kan men rekenen. (2236)

Een jong mensch, sedert verscheidene jaren op een der voornaamste procureurs-kantoren als eerste klerk werkzaam geweest zijnde, zoekt alhier eene dergelijke betrekking bij eenen procureur of notaris.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(2226) H. M. VAN DORP.

Wordt Verlangd

een **OPZIENER** voor de Koffijcultuur op de landen Pondok Gedé en Buitenzorg, tegen eene maandelijksche besoldiging van vijftig gulden.

Adres met franco brieven aan den heer

(2199) C. L. HOUTHUIJZEN, aldaar.

CIRQUE EUROPÉEN

À BATAVIA.

Direction de MM. Schmidt, Guncrius & Co.

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia.

La Représentation de Samedi, le 13 Septembre 1856

est remise à

Mercredi le **17** ***Septembre*** **1856.**

EXCERCICES EQUESTRES.

Première Partie.

1. **Travail en Force**, par M. *L. Chevalier.*
2. **Les Échasses**, par le Clown M. *Baldouin.*
3. **Pinter**, Cheval dressé en liberté, par M. *Schmidt.*
4. **Le Jugement de Midas**, Scène et travertissement par M. *Tibbs.*
5. **La Voltige**, par Mlle *Caroline Breiner.*
6. **La Gymnaze Ærein**, par M. *Baldouin.*

20 Minutes d'entracte.

Deuxième Partie.

7. **Les Irlandais.**
8. **Julie**, montée en haute école, par M. *Schmidt*, *Professeur.*
9. **Grand Exercice**, par Mlle *Tourniaire.*
10. **Entrée des deux Clowns.**
11. **Course au Clochet**, par *Hypolitte.*
12. **Les deux Hercules**, par MM. *Schmidt et Gurius.*

PRIX :

Un billet d'Entrée		ƒ 5.—
» »	avec place reservée	» 5½
» »	pour un enfant	» 2½
» »	pour un officier jusqu'au grade de capitaine	» 3.—
» »	pour un militaire jusqu'au grade d'adjudant sous-officier	» 2.—

On peut se procurer des billets d'entrée et se reserver des places au bureau de la Direction, au Koningsplein, *tous les jours*, de 8 à 10 heures le matin et de 4 à 6 heures l'après-midi.

On commencera à 8 heures du soir.

Le *Java-Bode* annoncera **Mercredi** prochain les arrangements de l'Abonnement pour cette représentations suivantes. (2228)

Wordt gevraagd een **Gouverneur** voor de opvoeding van 3 à 4 kinderen, thans van 5 tot 11 jaren oud, informatiën te bekomen bij den Notaris

(2197) J. R. KLEIJN, te Batavia.

Bij den ondergeteekende zijn te huur **Paarden** van Bekassie naar Weltevreden en wel tegen de volgende betaling:

Een stel van vier paarden met koetsier en tuig	ƒ 30,—
Voor de terugreis op denzelfden dag zal die betaling verhoogd worden met	» 15,—
Een span van twee paarden met koetsier en tuig	» 15,—
Voor de terugreis op denzelfden dag zal die betaling verhoogd worden met	» 10,—

Omgekeerd van Weltevreden naar Batavia op dezelfde voorwaarden.

Men gelieve de bestellingen te doen 24 uren te voren met vooruitbetaling bij den ondergeteekende.

(2211) TJING

Bazar Bekassie, Ommelanden van Batavia.

Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indië.

ALGEMEENE VERGADERING

op **Woensdag**, den 17 September 1856, des avonds ten *half acht ure precies*, ten huize van den heer **Th. F. Schill.**

PUNTEN VAN BEHANDELING.

1°. Verslag over de vijf eerste jaren (1851—1856) van het bestaan der Maatschappij.

2°. Aftreding van den Penningmeester *J. van Lennep* en het Bestuurslid *E. Francis*, en verkiezing van eenen Penningmeester en een Bestuurslid.

3°. Ballotage.

Na de Werkzaamheden eene Voordragt.

De Secretaris,

(2240) J. MUNNICH.

Een **bekwaam MACHINIST** zag zich gaarne zoo spoedig mogelijk geplaatst, hetzij tot oprigten van eene nieuwe fabriek, dan wel als machinist, kunnende van zijne bekwaamheden de beste bewijzen produceren.

Reflecterenden gelieven zich te adresseren met franco brieven, onder letters J. R., bij den heer *J. G. Herklots*, mede-eigenaar en administrateur der stoom rijst pelmolen Boedhi Radja, te Karang Ampel, residentie Cheribon. (2188)

NORTHERN ASSURANCE COMPANY

OPGERIGT IN 1836

voor Brand- en Levensverzekeringen,

Kapitaal 1.259.760. Pd. St.

De ondergeteekenden, benoemd zijnde tot agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter versekering gevolg te geven.

(2221) MORGAN, MELBOURN & Co.

BATAVIA, 5 *September* 1856.

Boekhandel ***Lange & Co.***

Voorhanden:

WET

omtrent de **Huishouding** en **Tucht** op de **Koopvaardijschepen**, toegelicht door de beraadslagingen der Kamers. (2235)

BOEKHANDEL LANGE & Co.

Ontvangen:

Gemakkelijke Reisschrijfnecessaires, passer- en verwdoozen (waaronder zeer goedkoope voor kleine kinderen), zakknip- en pennemessen, fijne gladde whist- en ombertkaarten, porceleinen leijen in etui, metalen leijen, meetsnoeren van 20 en 10 Ned. ellen, fraaije teeken voorbeelden.

Voorts: belangrijke partijen papier, waaronder groot en klein mediaan schrijft, propatria-papier van superieure kwaliteit, **duurzaam in het gebruik**; — vele soorten zwaar en medio azuré en wit bathpostpapier, enveloppen, teekenpapier, blaauw oliphants en kardoespapier, enz.

DE EVANGELISCHE GEZANGEN

in maroquine band. (2233)

Bij de ondergeteekenden zijn te koop en te bezigtigen:

De Portretten van

WILLEM I EN WILLEM II,

Koningen der Nederlanden,

levensgroot in olieverw geschilderd, in der tijd, op last van koning Willem II, door den beroemden portretschilder **J. A. Kruseman** vervaardigd.

Deze ware kunststukken zijn in prachtig vergulde lijsten gevat, nog geheel nieuw en ongeschonden. Ze eigenen zich bijzonder tot opluistering van staatsievertrekken of groote societeiten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij

(2237) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

---

de menschelijkheden en de eerzucht gevestigen. Hoe zou hij op de hoogte, waarop hij zich geplaatst zag, aan het arme meisje en aan zijne liefde hebben kunnen denken? Mogt ook in stille oogenblikken menigmaal hare gedaante vlugtig in zijne herinnering opduiken: Eertalds had zijn' eed, dat hij haar vergeten zoude. Zij was reeds vergeten, midden in den glans van zijnen nieuwen rang; in het gevoel des hoflevens, dat zich onder den jongen onbeperkt heerschenden koning met nieuwen glans ontwikkelde. Want nu trad ook 's konings gemalin uit haren ondergeschikten toestand te voorschijn, en de prinsen en hovelingen huldigden haar, zoo als zij het vroeger Maria van Medicis hadden gedaan.

Het arme meisje in hare donkere kluis van den Toren van Nesle verzonk in stille zwaarmoedigheid, toen dag aan dag verliep en de Luines niet terugkwam. Den oude was dat niet onaangenaam; hij hoopte dat zij hem eindelijk zoude vergeten; want deze liefde zonder uitzigt, zou toch maar, naar zijne eenvoudige meening, onheil over het meisje hebben gebragt. Tegen zijne overtuiging aan, trachtte hij haar echter te troosten, want hij had medelijden met het kind, toen hij hare wangen zag verbleeken en hare vrolijkheid, die eerst sedert kort was begonnen te ontluiken, zag verdwijnen.

Iederen avond zeide zij met eene zachte stem, doch waarin geen het minste verwijt lag uitgedrukt: »Zie, lieve oom! er is weder een dag voorbij en hij is niet gekomen. Zoo zullen vele dagen heengaan, en hij denkt niet meer aan Pelagie. Waartoe heeft hij mij de ziel gegeven, als hij mij niet bemint?

— Lief kind! antwoordde de oom, hij mint u gewis nog, zoo als ik u bemin en gij mij bemint; maar ik heb het u immers gezegd, dat gij hem niet kunt bezitten. Denk aan zijnen rang en uwen stand. En dat hij nog niet is gekomen, dat zal aan zijne vele bezigheden liggen. Hij is een zeer groot heer geworden en een man van veel invloed, die altijd om den koning moet zijn. Als hij maar eerst één uurtje vrij heeft, zal hij ons zeker bezoeken; want hij heeft een goed hart, al moet hij zich nu ook statiger en trotscher gedragen.

— Ik wil hem immers niet alleen bezitten, antwoordde het meisje droomerig; hij zal mij maar minnen, hij zal komen, zal met Pelagie spreken zoo als anders; hij zal mij zien, opdat ik hem wederzie.

— Mijne goede dochter! gij hebt daar nog geen verstand van, want in de wereld ziet het er geheel anders uit dan hier in onze eenzame oet.

— Ware hij toch altijd bij ons gebleven! O het was toen zoo schoon toen hij hier was, en ook toen hij zoo vaak terugkwam.

— Daarvoor zou hij hartelijk bedankt hebben, zeide de oude het hoofd schuddend; hij moest tot eiken prijs de vrijheid verwerven, want die alleen leidde hem tot geluk.

— Ja, maar waartoe heeft hij mij de ziel gegeven? herhaalde het meisje, daar zij wel het bewustzijn van haren geest maar daarmede ook het gevoel zijner smart had verkregen.

— Welnu. dan is de rekening tusschen u beiden vereffend. Hij heeft u de ziel, en gij hebt hem uwe kruid gegeven; ieder naar zijnen aard.

— Maar de zee, mijn oom! de zee, die hij mij heeft getoond?

— Die zult gij ook zonder hem wel te zien krijgen. Ik heb daarover met een' vriend gesproken, die de volgende maand voor eenige dagen naar Hâvre de Grace gaat; die zal u medenemen, ofschoon uw afzijn mij smartelijk zal vallen.

— Ik wil niet, oom! zeide zij treurig; ik blijf hier. Daarop verzonk zij zwijgend in hare droomerijen.

(*Wordt vervolgd.*)

BATAVIA.

De tweede voorstelling in het Cirque Europeën op ll. Woensdag avond heeft, naar het algemeen gevoelen, nog beter voldaan dan de eerste en het talrijke publiek een waarlijk, zeer genoegelijken avond doen doorbrengen. Ook deze maal willen wij nog in geene groote uitweiding treden en ons alleen bepalen tot datgene, wat ons op dien avond het meest getroffen heeft. Daar onder behoort voornamelijk *Le Trapèse* door den heer *Baldouin*. Onmogelijk valt het zich een denkbeeld te vormen van de vlugheid, juistheid en spierkracht, welke die heer bezit, terwijl hij de zwaarste, kunstigste, zelfs ijzingwekkende toeren verrigtte met eene bedaardheid, die schier onbegrijpelijk is. Die toeren gaan alle beschrijving te boven; het oog alleen kan zich van de mogelijkheid van derzelver uitvoering overtuigen, doch ook dat oog zal moeten toestemmen, dat de heer *Baldouin* een der grootste kunstenaars is, die wij hier nog hebben ontmoet, terwijl hij, als het ware daar in de lucht zwevende, door zijne kunstvolle bewegingen grooter lof verdient, dan wij hem kunnen toebrengen. Groot genoegen deed het ons dan ook, dat bijna ieder dier bewegingen uitbundig werd toegejuicht en het terugroepen van dien heer getuigde ten volle, hoe uitermate het publiek met zijne kunstvertooning was ingenomen.

Ook als *Clown* verdient de heer *Baldouin* allen lof en hierbij voegen wij gaarne den naam van den heer *Tibbs*. Beiden toch voldeden ten zeerste en wij kunnen niet zeggen, dat zij deze maal de welvoegelijkheid te buiten gingen. Integendeel deden zij door hunne welgepaste, koddige en in alle opzigten kunstvolle gymnastische toeren, niet alleen een algemeene lachlust, maar ook een waar genoegen ontstaan en niet weinig hebben zij er toe bijgebragt om deze voorstelling aangenaam te doen zijn. Maar vergeten wij den heer *Denk* ook niet. Hij toch is een der vlugste en behendigste comieken, die wij ooit zagen en terwijl hij ons door zijne grappige nabootsing eens Engelschen landlords en als knecht vermaakte, blonk zijne buitengewone bekwaamheid als kunstrijder niet minder uit, zoodat wij ook van hem kunnen verklaren, dat hij een waar kunstenaar is.

De roep in Frankrijk omtrent de kunstvolle onverzaagdheid van Mlle *Tournlaire* als paardrijdster uitgegaan, schijnt, naar hetgeen wij door haar zagen uitvoeren, geenszins overdreven te zijn. Integendeel getuigen wij volmondig, dat zij dien roep verdient en in *le saut de tonneaux* door hare onbeschrijfelijk bevallige en stoutmoedige vlugheid de algemeene bewondering opwekte, waarvan de herhaalde toejuichingen en het terugroepen dier dame wel ten bewijze strekten.

Met lof gewagen wij met een enkel woord van Mlle *Breiner* en den heer *Chevalier* en van hen kunnen wij insgelijks zeggen, dat zij de omtrent hen gekoesterde verwachting als kunstrijders niet teleurgesteld, integendeel als zoodanig zeer voldaan hebben.

Het speet ons, dat de heer *Gunerius* op dien avond door ziekte van een der paarden, verhinderd werd zijne bekwaamheid, waarmede hij in den vreemde zoo veel roem heeft ingeoogst, aan den dag te leggen, doch, naar wij vernemen, zal die heer ons weldra dubbel schadeloos stellen.

Bijzonder heeft ons ook getroffen de kunstige afgerigtheid van het paard Julie. De toeren door dit edel dier uitgevoerd, moesten wel de toejuichende aandacht van het publiek doen geboren worden en hoezeer de paarden van het in 1848 hier geweest zijnde gezelschap, onder directie van den heer *André Kénibel*, vele uitmuntends verrigtten, zoo is dit echter niet te vergelijken bij de toeren van Julie. Ieder derzelven op te noemen valt niet in ons bestek. Genoeg zij het op te merken, dat er buitengewoon geduld, moeite en inspanning toe behooren, om een paard tot die kunsthoogte te brengen en daarvan den heer *Sehmidt* alle eer toekomt. Gaarne bieden wij hem dan ook onze hulde aan voor die toeren zijns lievelings, die waarlijk alles overtreffen, wat wij nog van dien aard *hier* gezien hebben.

— In den nacht van den 9 op den 10 dezer werd uit het slaapvertrek van den heer B..., op Rijswijk, een kistje ontvreemd, inhoudende eenige gouden en diamanten precioses ter waarde van *f* 800. De verdenking viel op een huisbediende, genaamd, *Senen*, doch deze, door de policie ondervraagd, ontkende. Men kwam het daarvan op het spoor, dat een Inlander, met name *Jeron*, in zekere betrekking staande tot eene vrouwelijke bediende van Mevr. B..., dien nacht in de nabijheid van het huis gezien was. Deze persoon opgevat, bekende dadelijk dat die vrouw, *Ma Patjar* genaamd, hem het kistje aangewezen, en hij het gestolen had. Volgens die bekentenis had hij het met een mes opengebroken, en het geledigd hebbende, in den tuin weggeworpen, waarna hij de precioses in een zwarten zijden doek gewikkeld in de rivier voor het huis van den heer B... geworpen had. Alle moeite werd aangewend om ze op te visschen, doch te vergeefs. Op gisteren bekende echter de bediende *Senen*, die in verzekerde bewaring gehouden en nader ondervraagd was, dat hem de diefstal bekend was geweest en hij de precioses ter plaatse, alwaar zij door *Jeron* in de rivier waren geworpen, had opgevischt en ze iets hooger op voor de woning van den heer S.... weer in dezelve onder een trap had verborgen. Ook daar werd gezocht, doch hoeveel moeite door de ijverige policie gedurende drie dagen is aangewend, tot dus verre is het niet mogen gelukken iets van de precioses terug te vinden.

— Men berigt ons van Samarang 9 dezer het volgende: De kinderziekte neemt alhier in kwaadaardigheid toe; reeds hebben vele sterfgevallen dien ten gevolge plaats gehad. Ook de cholera heeft zich sedert eenige dagen geopenbaard; verscheidene lijders zijn daaraan bezweken en velen nog onder behandeling.

In de assistent-residentie Demak en Grobogan heeft zich die ziekte mede voorgedaan; eene groote hoeveelheid cholera-drank is bereids derwaarts gezonden.

Het schoolgebouw, bestemd tot het geven van onderwijs aan Javaansche kinderen ter dezer plaatse is voltooid. Kosteloos door de bevolking daargesteld, zoo zullen echter het tractement van den onderwijzer à *f* 30,- 's maands en de schoolmeubelen ten laste van den lande komen.

Bereids is die school geopend; een 30 tal kinderen genieten daar onderwijs in het lezen, schrijven met Javaansche karacters, rekenen tot en met den regel van drieën in het gebrokene; landmeetkunde, aardrijkskunde voor zoo veel Java en de overige eilanden van den Indischen Archipel betreffen, in de kennis der maten en gewigten ens. ens.

Naar men verneemt, zal er een vast aantal betalende leerlingen op die school zijn, doch ook eenige kinderen gratis worden toegelaten.

Besoekie. — Den 27sten Augustus is op de hoogte van Soemberwaros, door eenen rukwind, omgeslagen en vergaan de te Grissee te huis behoorende schoener *Collebriet*, gevoerd door den inlander *Achtmat*, komende van Balie en bestemd naar Soerabaija.

De bemanning is gered, doch van de lading, bestaande uit tabak, is niets kunnen geborgen worden.

Celebes en Onderhoorigheden. — Te Parang Lo-E, onder Tello, heeft bij het arresteren van een wegens veediefstal verdachte persoon, zekere Sankala, een [illegible] vecht plaats gehad.

Op het oogenblik dat deze gearresteerd en begel[eid] door twee policiedienaren naar Makasser zou word[en] opgezonden, kwam zekere *Daeng Mangassieng* van M[a]ros (Noorder Districten), die, zoo als later bleek, [de] eigenlijke veedief was, terwijl *Sankala* hem slech[ts] hielp, met een 25tal gewapende manschappen, en [be]vrijdde *Sankala*. Daarna begaf hij zich naar den [[illegible]] controleur en vorderde van dezen dat hij hem *Sankal[a]* zoude medegeven. Hierin werd niet getreden, ma[ar] de onmiddelijke uitlevering van *Sankala* geeischt, waa[r]aan *Daeng Mangassieng* weigerde te voldoen. De con[t]roleur liet daarop eenige soldaten uit de redoute k[o]men, en na nogmaals te vergeefs de uitlevering va[n] *Sankala* te hebben geëischt, gelastte hij aan zijne op[pas]sers om *Sankala* te arresteren.

Daarop trok *Daeng Mangassieng* onmiddelijk zijn kris; zijne volgelingen ontblootten hunne lansen en wil[den] toen, onder het roepen van amok, den controleu[r] en de soldaten aanvallen.

De soldaten gaven vuur; *Sankala* werd gedood e[n] een paar volgelingen van *Daeng Mangassieng* werden gewond. Bij deze worsteling ontving de Europesche corporaal *Losman* verscheidene lanssteken ten gevolg[e] waarvan hij overleed, terwijl een inlandsche fuselier, die hem had willen bijstaan, werd verwond. *Daeng Mangassieng* en zijne volgelingen vlugtten daarop naar Maros. De assistent-resident aldaar is aangeschreven hen op te vatten.

De redoute Parang Lo-E werd tijdelijk met 25 man infanterie versterkt.

(*Jav. Cour.*)

NEDERLAND.

Haamstede, 23 Junij. Een allerdroevigst ongeluk vond hier heden plaats. Een jongeling van ongeveer 20 jaren, zekere Lemson, reeds in den vroegen morgen met een wagen met mutsaards uitgereden zijnde, en die vracht ter bestemder plaats gebragt hebbende, keerde met den ledigen wagen huiswaards. Zich voorzeker een genoegelijken dag beloovende, daar het heden kermis was, is het te verklaren dat hij zich spoedde om weder te huis te zijn. In den zandweg gekomen wilde hij zijn broeder voorbijrijden, en dit kostte hem het leven. In het voorbijrijden, daar de weg te smal was, valt de wagen om en geraakt met hem en de paarden in de sloot, met dat treurige gevolg dat hij als een lijk uit de sloot is gehaald. Eene vrouw, die zich met een mand met visch naar de kermis begaf en zich ook op den wagen bevond, was gelukkiger dan hij, en is, voor zoo ver wij weten, met den schrik en het verlies harer koopwaren vrijgekomen. Het is opmerkelijk, dat voor een paar jaren een broeder van die jongelingen op gelijke wijze het leven verloor. Dat zulk een verschrikkelijk ongeval een diepen indruk en algemeene deernis in deze gemeente verwekte en een scherp contrast was met de kermisvreugde, behoeft naauwelijks vermeld te worden.

ENGELAND.

Londen, 1 Julij. De leger- en marine-club heeft een groot banket gegeven aan generaal sir Williams of Kars, [illegible] en Teesdale. De generaal droeg de insignien der [illegible], het grootkruis van het Legioen van Eer en de orde van Medjidié. De toasten op de koningin en die op den keizer der Franschen werden met geestdrift ontvangen. Generaal Williams heeft zijnen dank betuigd voor de hem bewezen eer en in lof uitgeweid over de turksche bezetting van Kars. »Noch de gardes van Londen, nog de gardes van Parijs," zeide hij, »zouden zich zulke spitsbroeders schamen. De door die soldaten, klein van gestalte maar vol vuur en moed, verrigte charges met de bajonet waren vaak bewonderenswaard." Op voorstel van den generaal werden toasten uitgebragt op generaal Murawieff en den keizer van Rusland.

— Met een der uit de Krim teruggekomen transportschepen is een drommedaris aangebragt, die voor een kanon gespannen naar het legerkamp van Woolwich-common is getogen.

— De *Times* laat zich uit Parijs schrijven, dat het Fransche gouvernement opheldering van het Spaansche heeft verlangd nopens het huwelijk der Infante van Spanje met Prins Adalbert van Beijeren. Prins Adalbert is vermoedelijk erfgenaam van den Griekschen troon en de Grieksche constitutie eischt, dat de Koning van Griekenland de Grieksche godsdienst belijde. Men meent te weten, dat de uit dezen echt ontspruitende kinderen, volgens het huwelijks-contract, de Roomsch Katholijke leer zullen belijden. Hieruit ontstaat eene verwikkeling, waaromtrent de Fransche regering gezegd wordt opheldering te begeeren.

— Het is zonderling, dat de meeste personen, die in het geschil met Amerika eene voorname rol spelen, in Ierland zijn geboren of van Ierschen oorsprong zijn. De Heer Crampton is een Ier; de HH. Buchanan en Dallas zijn zonen van Ieren; lord Palmerston is een Ier en de Heer Moore, die de motie van afkeuring van het gedrag onzer regering in de Amerik. kwestie heeft aangekondigd, is een Iersch vertegenwoordiger.

FRANKRIJK.

De *Moniteur* zegt, dat sedert [illegible] van den vrede tot 18 Junij uit de Krim [illegible] Frankrijk waren ingescheept 3620 officieren, [illegible] manschappen en 16 046 paarden. Er moe[ten] nog ingescheept worden 781 officieren, 22,942 man[schappen] en 7200 paarden en muilezels.

Parijs, 21 Junij. Heden middag is de prins-regent van Baden, uit Engeland, in deze stad aangekomen en met de eerbewijzingen aan een regerend vorst verschuldigd ontvangen.

Voor zijne aankomst was hij door den keizer tot grootkruis der orde van het legioen van Eer benoemd, hetwelk generaal l'Espinasse hem te Calais heeft overhandigd.

De minister van Baden te Parijs, die zijnen vorst tot Calais was te gemoet gereisd, had in die stad het ongeluk in het water te vallen, doch werd door een tolbeambte gered. De geredde bood den edelmoedigen man 500 fr. aan, deze echter weigerde eenige belooning, maar

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 13 September 1856, No. 74.

nam daarop een medaille met het borstbeeld van den prins-regent aan.

— Koning Otto van Griekenland die, zoo als bekend is, zijne staten verlaten heeft om Karlsbad te bezoeken, en waarschijnlijk ook zijne bloedverwanten te Munchen zal gaan zien, wordt, naar men verneemt, ook te Parijs verwacht. Men zegt dat hij op zijne vraag, of zijne tegenwoordigheid het fransche hof aangenaam zou zijn, een zeer gunstig antwoord heeft ontvangen.

— Naar men verneemt is aan den keizer de vraag voorgelegd, of niet, voor het geval dat hij Algiers bezoekt, het op de groote markt aldaar staande standbeeld van den hertog van Orleans moet worden weggenomen, en heeft Napoleon daarop geantwoord, dat openbare gedenkteekenen, als zijnde historiebladen, steeds moeten worden geëerbiedigd.

— Een Engelschman, sedert verscheidene jaren te Boulogne-sur-Mer woonachtig, de heer Kent-Pecron, heeft in die stad op eigen kosten een gedenkteeken opgerigt ter nagedachtenis van Napoleon I. Het is een standbeeld, voorstellende het hoofd van de napoleontische dynastie. Het beeld rust op een voetstuk dat een granietrots voorstelt, en daaronder leest men: »Aan Napoleon I. Dit standbeeld is opgerigt op de plek zelve, waar de tent van den keizer stond in het kamp van Boulogne in het jaar 1804; het is onthuld den 14 Junij 1856, den dag van den doop des keizerlijken prinsen; in het vierde jaar der regering van Napoleon III, na het teekenen van den vrede, die een einde maakte aan den door Frankrijk en Engeland, als geallieërden, gevoerden oorlog in het Oosten."

DUITSCHLAND.

Weenen, 27 Junij. Een geacht dagblad weidt uit over den moeijelijken toestand, waarin onze inrigtingen van openbaar onderwijs van de Protestanten, voornamelijk in Hongarije, ten gevolge van de bepalingen van het concordaat, zich bevinden. »Men wil, zegt dit dagblad, van het onderwijs eene kwestie van eeredienst maken. In ons oog moeten deze beide zedelijke belangen niet met elkander verward worden. Een staat, die 30 millioen Katholijken en 7 millioen niet Katholijke Christenen bevat, heeft het grootste belang er bij, om te zorgen voor hetgeen dit 5de gedeelte ter harte gaat, te meer wanneer deze staat naar eenheid streeft. Neen, noch de eer, noch het welzijn van dezen staat mag gedoogen, dat een gedeelte van zijne niet Katholijke onderdanen (Protestanten) verpligt zijn, onderwijs voor hunne kinderen buitenslands te zoeken, en dat het andere gedeelte (de Slaven van den Griekschen ritus) voor zijne godsdienstige behoeften zich tot Rusland moet wenden."

Frankfort, 28 Junij. Uit eene zekere bron word thans medegedeeld, dat de zamenkomst tusschen de Keizers van Oostenrijk en van Frankrijk tegen het einde der volgende maand zal plaats hebben, en wel te Mannheim, alwaar de groothertogin wed. Stephanie van Baden, de tante van Keizer Napoleon, gevestigd is. Tegelijker tijd zullen zich de Koningen van Beijeren, van Saksen en van Wurtemberg, de groothertog van Hessen, de hertog van Nassau, de hertog van Saksen-Koburg-Gotha te Mannheim bevinden. Keizer Napoleon zal in het paleis der groothertogin Stephanie, de Keizer van Oostenrijk in het Europesche Hof zijn verblijf nemen. Van uit Mannheim zullen uitstapjes naar Heidelberg, Schwetzingen en Spiers ondernomen worden, waarbij zonder twijfel, behalve een vriendschappelijk onderhoud tusschen de verschillende vorsten, ook wel een woordje over staatkunde zal gewisseld worden.

Weenen, 28 Junij. Bij herhaling worden thans, en naar het schijnt op betere gronden dan vroeger, geruchten verspreid omtrent de aftreding van den baron von Bruck als minister van financiën. Geene poging wordt echter onbeproefd gelaten, om dien bekwamen staatsman en financier terug te brengen van zijn besluit om de portefeuille neder te leggen. Men verzekert dat de reden van dit besluit is gelegen in den tegenstand, dien zijne plannen van handelshervorming ondervonden, welke plannen ten doel hadden Oostenrijk nader tot het Tolverbond te brengen.

DENEMARKEN.

De regering heeft dezer dagen een maatregel genomen ten opzigte van de personen die aan den oorlog in Sleeswijk-Holstein deel namen. De provinciale en gemeentebesturen in Holstein en Lauenburg hebben in last gekregen, te letten dat de soldaten en officieren van het te ontbinden engelsche vreemden-legioen in het land komen, indien zij niet van de deensche regering eene amnestie hebben verkregen, om welke zij te Kopenhagen aanvrage moeten doen. De officieren moeten hunne paspoorten bij den deenschen gezant te Londen laten viseren.

RUSLAND.

Een brief uit Kalisch meldt, dat de Russische regering voornemens zoude zijn, in de Krim 12 regimenten infanterie, eene divisie ruiterij en eene divisie artillerie te laten. Het zuidelijk gedeelte van Sebastopol zoude volgens een nieuw plan weder opgebouwd en eene geduchte vesting worden. Buitendien zoude Rusland tegenover de vorstendommen en Oostenrijk eene sterke militaire positie nemen. Petersburg en Novogorod zouden het hoofdkwartier der garden en der grenadiers blijven, maar Moskou zoude voor het vervolg het verzamelingspunt voor de reserven worden en de 6 active legercorpsen zouden van Warschau tot Odessa geschelonneerd worden.

— De onlangs overleden generaal Rüdiger, was laatstelijk opperbevelhebber van het corps der garden en grenadiers en had zich zoowel als een zeer dapper krijgsman als door zijne uitgebreide kundigheden en langdurige ondervinding onderscheiden; hij voerde het bevel over de legercorpsen gedurende de oorlogen met Turkije en Polen en hij was het, voor wien in 1849 Georgey de wapenen heeft nedergelegd.

— Een brief uit Petersburg van eene geloofwaardige zijde verzekert, dat het krooningsfeest zeer waarschijnlijk den 31sten Aug. of den 7den Sept. zal plaats hebben, omdat in de eerste helft van Aug. de vasten van Maria Hemelvaart invallen en geenerlei feest mag gevierd worden gedurende de dagen, welke aan de viering van heilige feesten gewijd zijn.

— Prins Mentschikoff, die een geruimen tijd stil op zijn landgoed, in de nabijheid van Moskou leefde, is onlangs plotseling naar Petersburg ontboden, waar hij bestendig met den grootvorst Constantijn arbeidt. Men vermoedt, dat eene militaire expeditie op het tapijt is, die onder zijne medewerking zou ondernomen worden. Velen willen weten, dat die in verband staat met het plan, om de Russische positie aan den Amur, in de nabijheid der Chinesche grenzen te bevestigen. Er zal eene flotille uitgerust worden, om allerlei scheepsbehoeften, waaraan het aldaar ontbreekt, derwaarts te brengen. Ook zullen menschen derwaarts vervoerd worden. Het noodige geschut zal door de Siberische fabrieken worden geleverd.

— Uit Tiflis meldt men, dat de generaal Muravieff, na een grooten togt gemaakt te hebben, welke zich tot het land der kozakken van de Zwarte Zee heeft uitgestrekt, den 1sten Junij aldaar is teruggekeerd. Terstond na den val van Kars had hij zijne familie bij zich ontboden, die hem te Stavropel aangetroffen heeft, waar hem een groote maaltijd werd aangeboden, aan welken vele generaals en de aanzienlijkste burgers deel namen. De generaal schijnt ook na den vrede zijnen post als stadhouder des Keizers in dat gewest te zullen behouden.

ZWITSERLAND.

Bern, 2 Julij. In het canton Bern zoude voor honderd jaren het voorstel tot het bouwen van eene Katholijke kerk in de hoofdstad, den voorsteller eene verbanning berokkend hebben. Thans is de verdraagzaamheid van de Protestantsche zijde zoover gevorderd, dat de groote raad van het canton Bern in zijne laatste zitting bijna eenstemmig besloot, aan de Katholijke gemeente in de bondsstad Bern het bouwen van eene Katholijke kerk toe te staan. De meerderheid was echter niet grootmoedig genoeg om, volgens het voorstel van den president des regeringraads, den grond *gratis* daartoe af te staan, maar zij verlangde daarvoor 15,000 frs.

— Aan de ontbinding van het Engelsch-Zwitsersche legioen valt niet meer te twijfelen, sedert de depot-compagnie van dit legioen te Schlettstadt ontslagen en door hare officieren tot aan de Zwitsersche grenzen gebragt is. Elk soldaat ontvangt een vol jaar tractement of 456 frs., benevens 75—150 frs. handgeld als schadevergoeding.

— De apostolische nuntius in Zwitserland, de Heer Bovieri, heeft aan de Katholijke geestelijkheid in dat land eene instructie van den H. Stoel gezonden, ten aanzien van de gemengde huwelijken, welke bepalingen bevatten, lijnregt in strijd met de Zwitsersche wetgeving nopens dit punt. Dit zal weder tot een nieuw conflict tusschen den Stoel en Zwitserland aanleiding geven.

SPANJE.

Jl. Woensdag avond is de heer Escosura, minister van binnenlandsche zaken, naar Valladolid vertrokken, om, als vertegenwoordiger der regering de rust in die stad te herstellen en naar de oorzaken der ongeregeldheden onderzoek te doen. Op genoemden dag waren drie brandstichters te Valladolid doodgeschoten; verscheidene nieuwe inhechtenisnemingen waren bewerkstelligd.

De opstand in Castilië was van den ernstigsten aard. De muitelingen, die schaarschte der levensmiddelen tot voorwendsel namen, hebben te Valladolid de stadspoorten verbrand, de magazijnen in de asch gelegd en eenige particuliere woningen geplunderd. De gouverneur werd gekwetst. Te Rioseco heerschten nog grooter ongeregeldheden. Ook te Radajoz zijn onlusten; de circus voor de stierengevechten is daar aan de vlammen prijs gegeven.

— De onlusten in Castilië hebben aan vele vermogende ingezetenen ontzettende schade berokkend. Een enkel grondeigenaar verloor vier millioenen real. en 40,000 fanègues koren, die door de vlammen verteerd werden. De openbare meening schrijft het gebeurde in die provincie aan de carlistische partij toe.

Te Santander is de markies de Montecastro in hechtenis genomen en een carlistische zamenzwering ontdekt. — Bij twee in verzekerde bewaring genomen Italianen zijn papieren gevonden, die de regering op het spoor hebben gebragt van een zeer gevaarlijke zamenzwering.

— Een telegrafische dépêche uit Madrid van 1 Julij meldt: dat de Cortes de wet op de desamortisatie hebben aangenomen; dat de Cortes dien dag geprorogeerd zijn, dat Castilië in rust verkeert. en dat de minister van binnenlandsche zaken zich nog steeds te Valladolid bevindt. In deze stad zijn 45 en te Rioseco 42 personen in hechtenis genomen. Te Modjados, een der belangrijkste landbouwende gemeente van Castilië, is de te veld staande oogst verbrand, juist door die personen, welke over de schaarschte der levensmiddelen klaagden; 14 dier onverlaten zijn in verzekerde bewaring gebragt. Ten gevolge van het verbranden der fabrieken te Valladolid zijn meer dan 600 menschen zonder werk; 70,000 arrobas meel en 6000 arrobas zemelen zijn door de vlammen verteerd. Naar men zegt was het de bedoeling der brandstichters, al de 181 fabrieken die van Valladolid tot Alar langs het kanaal staan, in de asch te leggen. Door middel van den hongersnood hoopten de muitelingen de bevolking van Castilië en Catalonie tot opstand te brengen en de omwenteling te doen slagen.

Van Havannah zal een tweede escader van acht spaansche oorlogsschepen, met landingstroepen aan boord, naar Mexico vertrekken, indien de president der mexikaansche republiek niet onverwijld gehoor geeft aan de eischen van Spanje.

NOORD-AMERIKA.

— Nopens den wetteloozen staat van zaken in Californië worden nog de volgende bijzonderheden gemeld: De misbruiken in het burgerlijke en regterlijke bestuur, de knoeijerijen der ambtenaren, de straffeloosheid der misdadigers, te weten van die, welke onder de aanzienlijke staatsmannen vrienden hadden, waren reeds langen tijd oorzaak geweest, dat eigendom en leven niet die bescherming in Californië ondervonden, welke hun in een beschaafd land behoort te worden verleend. Velen zagen dit kwaad, maar weinigen bestreden het, omdat zoodanige vaderlandsliefde niet groote gevaren was verbonden. Alleen de redacteur van het *Evening Bulletin* had het zich ten taak gesteld, om deze onbehoorlijkheden dagelijks het volk voor oogen te houden, de bedriegelijke ambtenaren, advocaten en andere personen, die den staat bestalen, te ontmaskeren en openlijk op te treden tegen misbruiken, die met der tijd den financielen ondergang des lands ten gevolge moesten hebben. Hij ijverde evenzeer tegen het beheer der justitie, welke de moordenaars ongestraft liet of onschuldig verklaarde, en weidde uit over het onlangs gevoerde schijn-proces tegen Cora, een speler, die den achtingwaardigen kolonel Richardson vermoordde, en tegen den gewetenloozen Backus, die eenen Duitscher van achteren doorschoot, zoo ook tegen Charles Douane, een beruchten twistzoeker, die twee moorden had begaan, ofschoon van den eersten vrijgesproken, doch wegens den tweeden tot drie jaren tuchthuisstraf pro forma veroordeeld, maar weldra door den gouverneur begenadigd. Deze Douane werd later aangesteld tot chef der brandweer en het reddingwezen met een tractement, hetwelk zelfs in Californië aanzienlijk mag heeten.

Reeds meermalen had de bedoelde redacteur beleedigingen en aanrandingen te verduren gehad, maar desniettemin ging hij met onverminderde strengheid voort, de misdadigers te brandmerken, totdat hem een onverdiend lot trof. Dit ter verklaring van het onderstaande uittreksel van een particulieren brief:

San Francisco, 18 Mei 1856.

Wij bevinden ons in volslagen revolutie! De redacteur van het *Evening Bulletin*, de heer James King, is op klaarlichten dag door Kasey in Montgomerystreet (de drukste straat der stad) in de borst geschoten. Men vermoedt, dat de wonde doodelijk is, alhoewel de ongelukkige reeds vier dagen geleden is getroffen. Er werd oogenblikkelijk eene commissie van waakzaamheid gevormd. Zoo even, ten 1½ ure des namiddags, trekken 4000 met geweren en sabels gewapende burgers door de stad; zij hebben, naar ik hoor, heden ochtend Casey uit de gevangenis gehaald en zullen hem vermoedelijk nog heden opknoopen. Wij zullen alle spelers, moordenaars en andere slechte sujetten de stad uitdrijven en dit stoomvaartuig neemt tegelijk met de moordgeschiedenis ook het berigt van de zedelijke reiniging mede. Ik kan niet begrijpen, van waar in zoo korten tijd al het oorlogstuig is te voorschijn gekomen, waarmede men de ingezetenen ziet gewapend. De geheele stad is in opschudding. Vele gevaarlijke gezigten hebben zich in stilte uit de voeten gemaakt, omdat zij gedurende drie dagen bemerkten, dat het voor hen hier niet meer was uit te houden.

2 ure des namiddags. Het is inderdaad zoo: Casey is op het bureau van het comité van waakzaamheid in verhoor genomen; ook zegt men, dat Cora en Backus mede daarheen zijn gebragt. Alle straten zijn opgevuld met menschen; daken, vensters, balcons, alles is bezet, zelfs op kisten en hoekpalen is geen plaatsje open, en echter houdt ieder zich rustig, want een elk weet wat het hier geldt. Bij het bureau van waakzaamheid is alles door gewapende burgers afgezet; ieder heeft een geweer of buks met bajonet in den arm.

De gevangenis was door de policie, den sherif en een honderdtal gewapenden, benevens twee stukken kanon bezet, met het vaste voornemen, om wet en orde te verdedigen. Onder hen bevond zich ook Charles Douane en de overige waren personen van dergelijk soort en eenige advocaten. Omstreeks 12 ure begaf de commissie van waakzaamheid met 600 buksendragers en drie kanonnen zich voor het gebouw der gevangenis, omdat algemeen gezegd werd, dat de gearresteerden zich wilden verzetten, in de hoop van ontzet te worden; uit al de naburige huizen werden de bewoners en nieuwsgierigen verwijderd en de straat schoon geveegd en afgezet, opdat niemand bij ongeluk het leven zoude verliezen. Daarop werden zij gesommeerd, zich over te geven, en toen zij niet hieraan gehoorzaamden, werden alle huizen, die het vlakke dak der gevangenis beheerschten, op hetwelk ook een sterk piket geplaatst was, met scherpschutters bezet, ontstaken de artilleristen hunne lonten en werden zij nog eenmaal tot overgaaf opgeëischt. Toen zij nu zagen, dat geene ondersteuning kwam opdagen en het geheele volk tegen hen was, hielden zij het voor raadzaam, sich op genade over te geven; zij openden de poorten en werden naar de geregtszaal gebragt, waar zij nog zijn. Niets kan hen redden, dan misschien een algemeene brand, doch daarvoor is gezorgd, want ingeval de stad in vlam werd gezet, staat sedert gisteren avond iedere spuit op de aangewezen plaats gereed, weshalve niet allen, gelijk vroeger, naar een punt behoeven te snellen.

Bezaten de booswichten, die zoo lang geweld oefenden, moeds genoeg, alsdan zouden zij thans beproeven, om met de wapenen in de hand los te breken, ten einde hunne kameraden te bevrijden; maar zij zijn deels verdwenen of staan deels in kleine groepen op afgelegen straten, waar men zich weinig om hen bekreunt, in stilte met elkander te spreken. Men moge buitenslands zeggen wat men wil, het is noodig dat te San Francisco weder eens een voorbeeld gegeven worde, want gedurende deze maand zijn binnen het gebied van den Staat 28 menschen van het leven beroofd, weshalve men thans overal waarschijnlijk korte metten zal maken. De gouverneur is sedert eergisteren avond hier, maar hij kan niets uitrigten en heeft zich aan de zijde van het volk geschaard.

20 Mei. Wij zijn nog in de revolutie. Het comité van waakzaamheid heeft Cora en Casey in arrest en onderzoek. Gewapende patrouilles doorkruisen de stad dag en nacht. Men spreekt van verschrikkelijke ontdekkingen.

PS. 1½ ure. De heer King is zoo even overleden. Dit heeft op nieuw groote opgewondenheid te weeg gebragt; alle winkels zijn gesloten. Casey kan den strop niet ontgaan.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder	Van	Datum.	Naar
Septemb.	9	Fransch	Maria Gabrielle.	Nicolas	Nantes	30 Mei	Samarang.
»	—	Engelsch	Swan.	W. Simpson	Batavia	8 Sept.	Adelaide.
»	—	Nederlandsch	Ridderkerk.	A. M. Pesant.	Cardiff.	1 Junij	Singapore.
»	—	Fransch	Antonia.	C. Epévvian.	Marseille	— »	»
»	11	Nederlandsch	St. Jan	G. G. Lion	Batavia.	10 Sept.	Schiedam.
»	9	»	Henriette Maria	N. D. de Boer	»	8 »	Amsterdam
»	10	Amerikaansch.	Wherlwind.	John N. Giet	Manilla	11 Aug.	New-York.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Septemb.	9	Z. M.	stooms.	Amsterdam.	kapt. luit. t/z de Vries.	Tjantee	8 Sept.	»
»	—	Nederlandsch	bark	Dirk Arnold	D. L. Geerling	Pamanoekan	4 »	Paine, Stricker & Co.
»	—	»	»	Johanna Alida	S. Visman	Pasoeroean.	— »	Jacometti en co.
»	—	»	»	Palembang.	J. Hoekstra.	Tagal	7 »	de Weerdt, Ruyl en co.
»	10	Nederl.Indisch	stooms.	Banda	C. C. L. Neyts	Soerabaya	8 »	W. Cores de Vries.
»	—	Nederlandsch	bark	Ambarawa	Buyskes	Cheribon	5 »	G. Suermondt en co.
»	—	Nederl.Indisch	schoen.	Hoat Goan	Oey Tekhie	Djawana		Gezagvoerder.
»	11	»	brik	So-oodin		Grissee,		B. J. Jacobs.
»	—	Engelsch	schip	Ashburton	A. King	Singapore		Metzendorff, Wilmans en co
»	12	Nederlandsch	bark	Anna Paulowna	Bek	»		Haager en Schuurman.
»	—	Nederl.Indisch	»	Djelanie.				D. N. Buys en co.
»	—	»	»	Fathul Barie		Grisse		»

Vertrokken Schepen van Batavia.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Septemb.	10	Nederl.Indisch	stooms.	Macasser.	F. H. Schmidt.	Borneo-Westkust.
»	—	»	bark	Batavia.	Said Alhadat.	Pecalongan.
»	11	Z. M.	stooms.	Amsterdam	kapt luit. t/z. A. A. de Vries	Lamponga.
»	—	Nederl.Indisch	bark	Hamadany	Mackenzie	Singapore.
»	—	Nederlandsch	»	Javaan	Munnix.	Pasoeroean.
»	—	Nederl Indisch	brik	Tartar.	Tan Inghok.	Cheribon.
»	—	Fransch	schip	Michel Montaigne	Gachet	Bordeaux.
»	—	Amerikaansch.	»	Rebekah	H. Hotchkiss	California.
»	—	Hamburgsch	bark	Christian	G. P. N. Binder	Singapore.
»	12	Nederl Indisch	stooms.	Banda	C. C. L. Neyts.	Samarang en Soerabaya.
»	13	Nederlandsch	bark	Staatsraad Baud.	de Jong	Soerabaya.
»	—	»	»	Marinus Willem	P. van Duyn	Samarang.
»	—	Pruissisch	schip	Duisburg	Meyer	Soerabaya.
»	—	Engelsch	»	Caroline Coventry	Freeman	»
»	—	Nederl.Indisch	brik	Antoinette	Chasteau	Macasser.
»	—	»	bark	Kim Hengsing	Lim Tjoe	Cheribon.
»	—	»	schoen.	Apie Maas		Samarang.

In lading liggende Schepen te Batavia.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch.	bark	Maria Diederica *	A. van Marion	Nederland.	Landberg, Bezoet de Bie en co.
»	»	Timor *.	Agema	Rotterdam via Padang	B. Kopersmit en co
»	»	Canton.	H. J. Tweehuijs		Tiedeman en van der Burg
»	schip	Joan Melchior Kemper	Rosier	Wijnkoopers baai	B. Kopersmit en co.
»	bark	Sara Alida Maria	Teekelenburg		»
»	»	India *	d' Arnaud Gerkens	Rotterdam	Reynst en Vinju
»	»	Senior	K. L. Swart	Golf van Perzie	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Alcijone	Haacke	Rotterdam via Padang	Busing, Schröder en co.
»	»	Maria Jacoba.	Lammerts		G. Suermondt en co.
»	bark	Willem I	Niedfeld		»
»	»	Ambarawa	Buykes	Amsterdam	»
»	»	Palembang.	J. Hoekstra	Nederland.	de Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Anna Paulowna.	W. Bek.	Amsterdam	Haager en Schuurman.
Nederl.Indisch	»	Fatahool Mobarak *	Mohamet Arip.		D. N. Buys en co.
»	brik	Noerfol *	Sech [illegible]	Cheribon	B. J. Jacobs
»	bark	Kim Tienhoat *	Goeij Bingkiat.	Samar. [illegible]	D. [illegible]
»	»	Maijmoen *	Said bin Kassim	Soerabaya.	»
Engelsch	bark	Alice Brooks.	Davidson	Adelaide	Hunter, Houghton en co.
»	brik	Wanderer	Gilbert	Sydnye	»
»	bark	Crishna *	Sullion	Sydney	»
»	»	Napoleon III *	Crawfurd	Havre	Martin, Dyce en co.
»	»	Postonjee Bomanjee *	Grange	Singapore	»
»	brik	Soobias Salam *	Mahthar Saleijman		B. J. Jacobs
»	bark	Haltwhistle *	J. Patterson	Bremen	Martin, Dyce en co.
»	»	Ashburton *	A. King.		Metsendorff, Wilmans en co.
Zweedsch	bark	Sophia *	Birns	Zweden	Busing. Schröder en co.
»	»	Oscar I	Mörck	ter bevrachting.	»
»	»	Kroonprinces *	C. E. Bothen		Pitcairn, Syme en co
Amerikaansch.	bark	Cynthia. *	Barlett		Paine, Stricker en co.
»	schip	Oriental *	O. Nije	Amerika	Maclaine, Watson en co.
Deensch	bark	Escort	Skiebye	California	Paine, Stricker en co.
»	»	Johanna Julius *	Harpen	Hamburg	Tolken, Voget en co.
»	brik	John *	F. Looft	Copenhagen	C. Bahre en G. Kinder.
Bremer	schip	Martha			Metzendorff, Wilmans en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	3	N. I.	bark Soedulgair	Said Bargehe.	Samang.
»	4	Ned.	» Australie	Harten	Batavia.
»	—	N. I.	schoener Attahif	Sech Ba-asin.	Bal. (Bolel)

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Naar
Sept.	2	N. I.	bark Zim	S. H. Badjardana	Banjarmass.
»	—	»	schoener Machmoed	Moh. Malik	Banjarmass.
»	3	Ned.	schip van Galen	J. R. Smit	Nederland.
»	13	Bals.	schoener Dorie	Muhiderff	Balie.
»	—	N. I.	bark Hokaung	Ho Boenting	Singapore.
»	—	»	Tian Taij	Lim Tekhie	Grissee.
»	4	»	st Langan Lemongan	Th. Deighton.	Batavia.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	schip	Bommelerwaard	F. H. A. Loos	Ned. en Panaroekan	Fraser Eaton en co.
Nederl.Indisch	kotter	Eduard	Bagong	Batavia	Gezagvoerder.
Nederlandsch	schip	Per Aspera Ad Astra	J. Admiraal	Nederland	Adam en co.
Nederl.Indisch	schoen.	Schandar Salim	S. A. Madewie	Banjarmassing	Gezagvoerder.
»	bark	Djemeroet.	Oey Boe.	Balie	Oey Waijtien.
»	schoen.	Argo.	Massingham	Cher. en Sidokaree	Van Leeuwen en co.
Nederlandsch	schip	G. G. Rochussen	C. La Sueur	Neder. via Prob.	Ruyl Cramer en co.

Aangekomen Schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	3	N. I.	bark Oey Sinjo	Kwee Samiang.	Batavia.

Vertrokken schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	4	N. I.	bark Oey Sinjo	Kwee Samiang.	Pecalongan.

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	3	N. I.	bark Thae Goan	Liem Tiekan.	Samarang.
»	6	»	schoener Bietang Tiga	Ko Sheng	»

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept	6	N. I.	bark Thae Goan	Liem Tiekan.	Riouw.
»	—	Ned.	schip Palembang	J. Hoekstra	Nederland.

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	28	Ned.	schip Vijf Gebroeders	D. F. Teenama.	Soerabaya.
Sept.	2	»	schip Passaroeang	Tulbran	»

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Sept.	3	Ned.	bark Johana Alida	J. Visman.	Amsterdam.

Aangekomen schepen van *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Sept.	3	Ned.	schip straat Baly	van de Oven.	Soerabaya.
»	—	»	schip Herman de Ruiter.	P. J. Feijnt	»
»	—	N. I.	kotter Krabbe	Mardam	»

Aangekomen schepen van *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder	Van
Aug.	25	N. I.	schoener Katjong	Pa Saka	Soerabaya.

Vertrokken schepen te *Bezoekie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	26	N. I.	schoener Katjong	Pa Saka	Panaroekan.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	25	N. I.	schoener Maria	Hariep	Grissee.
»	—	»	bark Alnoer Salim	Said Ydroes	Samarang.
»	—	Z. M.	stooms Celebes	lt t/z 1 k. de Man	Soerabaya.
»	27	N. I.	schip Amana Tulbarie	Sech Bantook	»
»	30	schoen.	schoener Fathool Haer	Said Molahaila	»

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	27	Z. M.	stooms Celebes	lt t/z. 1 k. de Man	Kangean.
»	30	N. I.	bark Djenoet	Said Alie	Palembang.

Aangekomen schepen te *Tjilatjap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Aug.	4	N. I.	bark Generaal Michiels	Visser	Rotterdam.
»	—	»	bark Minister van Hall	de Haas	Amsterdam.
»	27	»	schoener Katjong	Saka	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Tjilatjap*.

Datum.		Vl.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Aug.	26				
»	—	N. I.	kotter Little Tot	Katjoong	Soerabaya.
Sept.	2	»	kotter Krabbe	Mardam	»
		Ned.	schip Dirk Arnold	D. L. Geerling	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 9 *tot en met den* 13 *September* 1856.

Met Z. M. stooms. *Amsterdam*, kapt. luit. t/z. *de Vries*, de heer *Bosch*, van *Tjantee*.

Met het Ned. schip *Palembang*, kapt. *Hoekstra*, de heer *Meeng* van *Tagal*.

Met het N. I. stooms. *Banda*, kapt. *Neyts*. de heeren *Pabst*, *van Haastert*, van *Soerabaya*.

Met het Ned. schip *Ambarawa*, kapt. *Buyskes*, de heer *Boekmeyer* van *Cheribon*.

Overland de heer *Ths. H. Jackson* van *Serang*.

Overland de heer *E. Grandisson*, van *Serang*.

VERTROKKEN PASSAGIERS VAN BATAVIA

van den 10 *tot en met den* 12 *Sept* 1856.

Met het Ned. schip *Ellen*. kapt. *Winter*, Mejufvr. *L. Benest*, den heer *de Potter*, naar *Samarang*.

Met het Hamb. schip *Cristian*, kapt. *Binder*. de heer *A. Schak*, naar *Singapore*.

Met het N. I. schip *Hamadanie*, kapt. *Mc. Kenzie*. de heer *Joh Aron*, naar *Singapore*.

Met het Fr. schip *Michel Montaigne*. kapt. *Gachet* de heer *F. Laugier*. naar *Bordeaux*.

Met de N. I. brik *Tartar* kapt. *Tan Ingok*: de heer *J. C. Schmidt echtgenoot en 4 kinderen*, naar *Cheribon*

Met het N. I stooms. *Banda* kapt. *C. C. L. Neyts* de heeren Mr. *A. J. Bake echtgenoot en 4 kinderen*, *D. J. K. Pietermaat* en *familie*. *William*, *Ebbs*, *E G J, van Bulderen Servatius*, *W. H. Servatius*, *Ths. H. Jackson*, naar *Soerabaya*.

Overland de heeren *G. Melbourn*, n. Tjandjor. *G. Kinder*, n. Buitenzorg.

Overland de heer *[illegible] Zeeuwmeester* naar Bantam.

Handelsberigten.

Aanvoer te Batavia *van den* 28 *Aug. tot en met den* 2 *Sept.* 1856.

AANVOER.

Van Pecalongan per ned. schip *Sirius*, gez. Hulder. agt. Kopersmit en co.

350 pic. tin. 50 do. rotting. 4200$^{44}/_{100}$ do. suiker. 3715 do. koffij. 1 kt. kopergeld. *N. H. M.* lading voor Nederland.

Van Passaroean per ned. schip *Zes Gezusters*, gez. de Boer. agt. Maclaine Watson en co.

100 pic. rotting. 450 do. tin. 8500$^{44}/_{100}$ do. suiker. *N. H. M.* voor Nederland.

Van Krawang per praauw sampang gez. Baseroen.

470 pic. rijst. *Soepajo en Tjoe Asie*.

Van Becassie per praauw sampang gez. div.

320 pic. rijst. *Lie Kamsoei*.

Van Hauk per praauw sampang gez. div.

360 pic. rijst. *Lim Djoan en Song Bo*.

Van de Lamponga per praauw Majang gez. Abas.

30 pic. dammer. 5 pic. gomelastiek. *Gezagv.*

Van Tanara per praauw sampang gez. Todja.

280 pic. rijst. *Lim Gam.*

Van Indramaijoe per praauw Tjemplong gez. Seringat.

345 pic. rijst. *Gezagv.*

CORRESPONDENTIE.

De toegezegde plaatsing van het stuk: *De Java Bode en het Indisch Schoolblad.* (*Een laatste woord aan Heeren Schoolonderwijzers*) kan eerst in ons volgend Nommer plaats vinden.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.